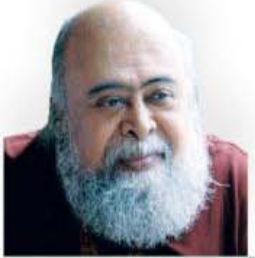

ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳೆಂದು ಜರೆಯುವ ಮುನ್ನ..

ವಸಾಹತು ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಶ್ವರೂಪ
ಪ್ರೊ.ಎಸ್. ಎನ್. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾಲಾಡಿ ಏನೇನೆಲ್ಲ ಕಸರತ್ತು ನಡೆಸಿ ಹಿಂದೂಗಳ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಗೊಂದಲಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಈ ಬರವಣಿಗೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿವೆ.

‘ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅಳವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದೆ’, ಅಥವಾ ‘ಭಾರತೀಯರು ಯಾವಾವುದೋ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ’, ‘ಈ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ’, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಭಾಷಣ-ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ, ತರಗತಿಯ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಶಬ್ದದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ‘ಕುರುಡು ನಂಬಿಕೆ’, ‘ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆ’, ‘ಗೊಡ್ಡು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು’ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡೇ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳ ಅರ್ಥ ಕೇಳಿದರೆ ‘ಅವು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾಡುವಂಥವು, ಹಾಗಾಗಿ ಅವು ಮೌಢ್ಯ’ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಾ. ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಲ್ಲವೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಅಂಥವೆಲ್ಲವೂ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆಯೆ? ಗುರು-ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಕಾಲುಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಹಿತವೇ, ಆದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ: ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಯಾಗಿ ಬೆವರು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೋಟು, ಟೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಫೀಸಿಗೆ ಬರುವುದು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಅಥವಾ ಡ್ರೆಸ್ ಕೋಡು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯಿದೆ? ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜ ನೋಡಿದರೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳ ಯಾವುದೇ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಅಥವಾ ರೂಢಿಗಳು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತವೆ, ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ‘ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ’ ಎಂಬ ಕಾರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೊಡೆದುಹಾಕಿದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ರೂಢಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಉಚ್ಛಾಟಿಸಬೇಕಾದ ಪೆಡಂಭೂತವಾಗಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ? ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಏಕೆ ತೊಡೆಯಬೇಕಾದ ಅನಿಷ್ಟವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ?

ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಶಬ್ದಗಳು. ಅವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ‘ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್’ (superstition) ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಕನ್ನಡಾನುವಾದಗಳು. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಢ್ಯ ಎಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನ ಎಂಬರ್ಥವಿದೆ. ಮೂಢ ಎಂದರೆ ಅಜ್ಞಾನಿ. ಆದರೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎನ್ನುವ ಪದಗುಚ್ಛವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಥರ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಕುರುಡಾಗಿರುವುದು ಅಂದರೇನು? ಕಣ್ಣಿರುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಂತ ಒಂದಿದೆಯೆ? ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಅರ್ಥವೆಂದು ಹೋದರೆ ನಗೆಪಾಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್ ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧಿಯಾಲಜಿ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪರಿಭಾಷೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅರ್ಥವಾಗುವ

ಶಬ್ದ. ಈ ಶಬ್ದ ಮೂಲತಃ ರೋಮನ್ನರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದರರ್ಥ ‘ದೇವರುಗಳ ಕುರಿತು ಅತಿಯಾದ ಹೆದರಿಕೆ.’ ಇದನ್ನೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ರೋಮನ್ನರೇನೂ ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರೋಮನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತವಾದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿಯು ರೋಮನ್ನರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸುಳ್ಳು ದೇವತೆಗಳೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿತು. ಈ ಸುಳ್ಳು ದೇವತೆಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಗಾಡ್‌ನ ವಿರೋಧಿಯಾದ ಡೆವಿಲ್‌ನ ಮೋಸಗಳು. ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಡೆವಿಲ್‌ನು ಜನರನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಗಾಡ್‌ನ ವೈರಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಸೂಪರ್ ಸ್ಟಿಷನ್ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಹೊಸ ಅರ್ಥವೊಂದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅದಂದರೆ ‘ಸುಳ್ಳು ದೇವರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಭಯ ಅಥವಾ ಅವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು’ ಅಂತ.

16ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ರೋಮ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪಸರಿಸಿದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರನ್ನು ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. 16ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಾಂಟಿಸಂ ಎಂಬ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಚಳವಳಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ರೋಮನ್ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಚರ್ಚಿನ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದರು. ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರು ರೋಮನ್ನರ ಪೇಗನ್ ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪುರೋಹಿತರು ಸ್ವಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಜನರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆದರೆ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದರು.

ಆದೇ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಿಷನರಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬಂದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರೇ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಜವಾದ ರಿಲಿಜನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್‌ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಹಿಡಿದು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಇವರನ್ನು ಹೀದನ್ನರೆಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದರು. ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ರಿಲಿಜನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಇಂಥ ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಇವರನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಫಲರಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

‘ಹೀದನ್ನರು (ಗಾಡ್ ಕುರಿತ) ಕುರುಡುತನದಿಂದ ಮರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುತ್ತಾನೆ’ ಎಂಬುದು ಬಿಷಪ್ ಹೆಬರ್ ಬರೆದ ಪದ್ಯದ ಸುಪ್ತವಾದ್ದ ಸಾಲು. ಈ ಸಾಲು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಅರ್ಥ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಗಾಡ್ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನನ್ನು ಕಾಣಲಾಗದೇ ಭಾರತೀಯನೊಬ್ಬನು ಮರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳಿಗೆ ಕುರುಡುತನವಾಗಿ ಕಂಡದ್ದರಲ್ಲಿ

ಅರ್ಥವಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗುವುದೇ ಕುರುಡು ಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಹೊರಡಬಹುದು.

ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ನಂಬಿಕೆ’ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾರ್ಥ ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ದೈವವಾಣಿಯ ಮೇಲಿನ, ಪ್ರಪಂಚದ ಸತ್ಯಗಳ (truths) ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೂ ಇಂಥ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು (ಬಿಲೀಫ್ ಸಿಸ್ಟಂ) ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತನೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಮಿಷನರಿಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹಿಂದೂಗಳ ಇಂಥ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳೇನಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಏಕೆ ಅಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದೇ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಂತರ ಬಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕೂಡ ಈ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾಲಾಡಿ ಏನೇನೆಲ್ಲ ಕಸರತ್ತುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಹಿಂದೂಗಳ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಗೊಂದಲಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಈ ಬರವಣಿಗೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಿಲಿಜನ್ನಿನ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ನಂಬಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಜನರ ಆಚರಣೆಗಳು ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ನಮಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಾಂಟ್ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳವಳಿಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಾಂಟರು ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್‌ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವಾವುದನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದರೋ ಅವನ್ನು ಹಿಂದೂಯಿಸಂನಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುತಿಸಿ ಅವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದೇಶೀಯ ಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು. ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯೆಂದರೆ ಇಂಥ ನಿರಂತರವಾದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಆಧುನೀಕರಣ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ದೇಶಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ತರ್ಜುಮೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಮೂಲತಃ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾದ ಸೂಪರ್‌ಸ್ಟಿಷನ್ ಎಂಬುದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಹೀನ ಪದಪುಂಜಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು.

ಇಂಥ ಅರ್ಥಹೀನ ಪದಪುಂಜದ ಬಳಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಸ್ತುತವೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಸತ್ಯವಾದ ದೇವವಾಣಿಯ ಕುರಿತಾಗಲೀ, ಡಾಕ್ಟ್ರಿನ್ ಕುರಿತಾಗಲೀ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥವು ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಅಧಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ರೂಪುಗೊಂಡಂಥವು ಹಾಗೂ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ದಾಟಿ ಬಂದಂಥವು. ಇಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಪುಂಜಗಳು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಗಾಗ ಕೇಳುತ್ತ, ಓದುತ್ತ, ಹೇಳುತ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ಪರಿಚಿತ ಎಂಬಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ‘ನನಗೆ ಈ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ’, ‘ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ’, ‘ನಾನು ದೇವರನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಅರ್ಥಹೀನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಡಲು ಕಲಿತಿದ್ದೇ ಈ ಹೊಸ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ‘ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪರಕೀಯವಾದ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ನಂಬಿಕೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತೇವಾದ್ದರಿಂದ ಅವು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಶೇಷಣವೇ ವಿನಾ ಯೋಚನೆಗೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ‘ಭೂಮಿಯು ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯದ ಕುರಿತು ನನಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದೆ’ ಎಂದರೆ ಅಸಂಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ’, ‘ವೇದವನ್ನು ಪಠಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ’, ‘ದೇವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ’ ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇಂಥ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸತ್ಯದ ಅಧಾರ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ‘ಬಿಲೀಫ್ ಸಿಸ್ಟಂ’ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ.

ಕನ್ನಡ ನಿರೂಪಣೆ: ರಾಜಾರಾಮ ಹೆಗಡೆ
(ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರು)

[ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎನ್. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಬೆಳ್ಳಿಯೆಂಟನ ಗಿಂಟ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರು. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕುರಿತ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು.]